

1456. FORT EBEN-EMAEL 6 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Startpunt: Restaurant Moulin Loverix, Rue Werihet 25, Eben-Emael.

Parkeer op de grote parkeerplaats van het fort aan de Rue du Fort.

Ten zuiden van Maastricht ligt net over de Belgische grens het imposante Fort Eben-Emael. Tijdens deze bijzondere en heuvelachtige themawandeling, ziet u hoe groot de omvang van het ondergrondse fort is en passeert u 12 bunkers. Bij sommige bunkers zijn nog de kanonnen te zien. Voorbij de eerste bunker loopt u steil omhoog door het hellingbos, waar u boven enkele bunkers passeert. Via het Plateau van Caestert en mooie holle weg wandelt u over een pad langs hoge mergelrotsen waar u prachtig uitzicht heeft over het Maasdal. Dan loopt u weer omhoog en passeert u een observatiekoepel met schitterend uitzicht. Vervolgens loopt u via het dak van het fort terug naar de parkeerplaats. Voor openingstijden fort zie <https://www.fort-eben-emael.be>. Aan het einde passeert u de uitspanning Moulin Loverix met mooi terras.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
6,01 km	1.35 uur	60 m	84 m

1456. FORT EBEN-EMAEL 6 km

1. Vanaf de parkeerplaats loopt u tegenover het grote waterrad van de watermolen Moulin Loverix langs de oorlogsmonumenten, tank en artilleriegeschut, naar de ingang van de Fort Eben Emael.

(Rechts ziet u de bunker Blok 6. De bunker is een van de 8 bunkers, die voorzien is van een observatiekoepel die de omgeving van het fort moest verdedigen. De gecombineerde vuurkracht van alle kanonnen samen bedroeg meer dan 2000 kg aan granaten per minuut)

Bij de infoborden en voor de ingang van het fort gaat u bij ijzeren tankversperring L over het pad. Volg nu RD het graspad met links een lange barak en rechts de bosrand.

*(Mogelijk is dit pad door boer beplant. Is dit zo. Loop dan terug naar het grote waterrad van de watermolen Moulin Loverix. Ga hier R over de small asfaltweg/fietspad. Na ruim 300 m gaat u bunker Rapprochée 2 R en loop het trappenpad omhoog. Ga dan verder bij **** in dit punt).*

Bij bunker Rapprochée 2 loopt u linksom, om de bunker heen en loop het trappenpad omhoog. ** Vlak daarna aan de Y-splitsing gaat u R het trappenpad verder omhoog.**

(Na 250 m passeert u omhoog lopend rechts de bunker Maastricht 1 waarop u kunt gaan staan).

Negeer smal zijpad rechts omhoog. Bij de bosrand en groot grasveld gaat u L omlaag met rechts de bunker Rapprochée Mi Sud. Volg het pad RD met even verder links een grasveld. Aan het einde van het grasveld gaat u bij bunker Rapprochée Mi Nord R het trappenpad omhoog.

(Als u na het eerste trappenpad R gaat, heeft u boven op de bunker mooi uitzicht op de andere bunkers o. a. de midden op het grote grasveld/akker staande grote bunker (Koepel 120) met ronddraaiende koepel en twee 120 mm kanonnen met een reikwijdte van 17,5 km. Deze was het pronkstuk van het fort. Het grote grasveld/akker is het dak van het fort).

Negeer zijpaadjes en loop het korte trappenpad omhoog.

2. Boven loopt u RD over het pad met rechts bij de smalle bosstrook mooi zicht op het grote grasveld/bunkers. Bij de volgende bunker Visé 1 wordt het smalle pad een veldweg, die u RD volgt. Voorbij de bunker Coupole Nord met schietkoepel loopt u RD langs het grote brede ijzeren hek en loop dan RD over de veldweg met links de bosrand.

(Voor u ziet u de schoorsteen/installatie (cementfabriek) aan het Albertkanaal).

Na 300 m, aan het einde van de akker, gaat u RD over het bospad, dat na ruim 150 m rechts omlaag buigt. Beneden bij akker buigt het pad naar links Negeer zijpaden en volg geruime tijd het pad, dat na 150 m een veldweg wordt, RD.

(U loopt hier aan de rand van het Plateau van Caestert. Na 300 m ziet u links bij bosstrook beneden de Maas).

3. Na 900 m gaat u aan de asfaltweg L omlaag. 150 m verder gaat u bij verbodsbord het mooie holle pad, door beschermd natuurgebied/Réserve naturelle Natagora, omlaag. U passeert een houten hek/draaihekje en volg het mooie holle pad verder omlaag. Negeer voorbij mergelwand/grot ijzeren klaphek links en loop verder RD het pad omlaag met links mooie mergelwand/grotten en rechts mooi uitzicht over het Maasdal. U passeert het infobord Montagne Saint Pierre (ook in het Nederlands) en volg verder het pad met prachtig uitzicht.

(Als u 100 m verder, vlak voor het volgende infobord, rechts even het heuveltje omhoog loopt, dan heeft u mooi uitzicht o. a op het Albertkanaal, de 129 km lange waterverbinding tussen Luik en Antwerpen. Rechts ziet u de tuibrug in Petit Ternaaien. Links ziet u de sluis van Ternaaien).

Bij volgende infobord gaat u door het klaphek en volg RD (blauwe ruit) het pad. Even verder buigt het pad bij klaphek en mooie hoge mergelwand links (blauwe ruit) omhoog.

(Als u hier door het klaphek gaat, dan komt u bij een hoge rotsblok en bij een zitbank, een genietplekje. Hier ziet u vanaf rechts in Nederlands Eijsden o. a de St. Christinakerk (14^e eeuw), het torentje van het voormalige klooster Ursulinen (1855) en de St Martinuskerk, waarvan de toren uit circa 1500 stamt. Schuin links voor u ziet u de Jozefkerk (1927) in Oost-Maarland).

4. Volg het pad via trappenpaden door de boshelling omhoog (straffe kuitenbijter). U passeert weer een infobord Montagne St. Pierre. Boven gaat u R over de veldweg, die een smal pad wordt. (U heeft hier eerder gelopen maar het uitzicht is toch weer anders). Na 400 m gaat u R het bospad omhoog dat boven naar links buigt. 200 m verder gaat u aan de 3-sprong R en u komt meteen bij de observatiekoepel 01, die bij Fort Eben-Emael hoort

(Het uitzicht is hier weer schitterend. U ziet de binnenvaartsluis van Ternaaien ook wel de Stop van Ternaaien genoemd.

Links ziet u een rotspunt boven het Albertkanaal, hier komt u tijdens wandeling 42).

5. Loop terug naar de 3-sprong en ga R over het pad dat vlak daarna een veldweg wordt met rechts de bosrand. Aan de 3-sprong voor breed ijzeren hek gaat u L de veldweg omlaag.

(Als u na 150 m het (tweede) bospaadje R omlaag loopt, dan ziet u de enorme bunker Rapprochée 4. Hier is ook de tankmuur/droge gracht te zien).

Waar na 250 m de veldweg naar links buigt, gaat u R de trap omlaag en ga dan beneden R door het hoge stalen draaihek en volg het pad.

(Hier ziet u meteen de tankmuur/droge gracht van het fort).

Na 25 m gaat u L het paadje omhoog en boven gaat u L over het grasveld met links de bosrand/tankgracht. Bij de volgende bunker Coupule Sud gaat u R met links de bosrand.

(Boven op de bunker heeft u mooi zicht op de lange 4 m hoge tankmuur/droge gracht.

De route volgend, ziet u voor u, midden op het grote grasveld/akker, weer het pronkstuk van het fort namelijk de bunker Coupole 120 met ronddraaiende

koepel en twee 120 mm kanonnen met een reikwijdte van 17,5 km).

6. Blijf de bosrand volgen en dan passeert u links de bunker Maastricht 2. Loop RD verder over het grasveld en loop dan links van de halfronde ontluchttingsbunker Cheminée (luchtafvoer van de dieselgeneratoren, die in het fort stonden) RD het bospad omlaag. Aan de T-splitsing gaat u R omlaag. Negeer zijpaden en volg RD het dalende pad. Bijna beneden, bij trappenpad, passeert u links weer een bunker/hoofdingang fort.

(Op de bunker heeft u mooi uitzicht o. a. op de Onze-Lieve-Vrouwekerk (1870-1876) in Emael. In 1712 stond op deze plek al een kerk, die in 1600 werd vervangen door een nieuwe kerk).

Beneden gaat u L en voor de ingang van het fort (Rapprochée 1) gaat u R over de weg langs de infoborden. Aan de 3-sprong voorbij tank, artilleriegeschut en gedenksteen, gaat u L over de smalle asfaltweg, terug naar de parkeerplaats.

(U kunt hier de wandeling afsluiten binnen of op het mooie terras van Moulin Loverix. Op het terras ziet u het grote waterrad van de voormalige watermolen).

Fort Eben-Emael, waarmee in 1932 is begonnen, maakte deel uit van de fortengordel rond Luik. Dit uniek gelegen en superieur bewapend spelfort met 17 ondergronds met elkaar verbonden bunkers, werd in die tijd beschouwd als het sterkste fort ter wereld, dat onneembaar leek. Toch bleek in de praktijk dit niet waar te zijn. Op 10 mei 1940 slaagden Duitse luchtdoelwitstroepen er in door verrassing, snelheid en nieuwe militaire technieken (gebruik van zweefvliegtuigen en toepassing van een nieuw wapen: de holle lading) om het geschut van het fort in vijftien minuten uit te schakelen. Na anderhalve dag belegering moest het fort capituleren. U moet zeker eens dit fort bezoeken. Voor uitgebreide info over de aanval en verdediging van het fort zie: <https://www.tracesofwar.nl/articles/1000/Strijd-om-fort-Eben-Emael.htm>

Het gigantische ondergronds militaire complex is uitgegraven in een mergelheuvel. Het grondplan heeft een basis van 700 m en een hoogte van 950 m. De totale oppervlakte van het militair domein bedroeg 75 ha. Aan de oostzijde is het domein begrensd door het Albertkanaal en de verticale 60 m hoge wanden waar het kanaal door stroomt. In het noordwesten loopt de rivier de Jeker en werd voor grondverdediging van het fort een watergracht aangelegd die de mogelijkheid bood om de toegang tot het fort onder water te zetten. Aan de zuidzijde werd een droge antitankgracht gegraven met betonnen muren van 4 m hoog. Prikeldraadversperring met anti-tankobstakels maakten de grondverdediging compleet. De ondergrondse kazerne was met douches, keukens, werkplaatsen en een eigen krachtcentrale voorzien op de huisvesting van 1200 militairen.

Het museum, dat u zeker eens moet bezoeken, behandelt de spectaculaire aanval van 10 mei 1940 op het fort en op de drie bruggen over het Albertkanaal gelegen ten noorden van het fort. Een tweede deel van het museum belicht de Duitse aanvalsplannen, de uitrusting van de aanvallende Duitse elite eenheden en het gebruik van het nieuwe en geheime Duitse wapen, de holle lading,

Auteur: Jos Wlazlo,

Het auteursrecht van deze tekst en het databankenrecht op deze route ligt volledig bij de auteur. Niets van deze wandelroute mag worden gekopieerd, verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder toestemming van de auteur.